

На основу члана 119 став 1 тачка 1 Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/17, 27/18-др.закон, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23 - у даљем тексту: Закон) и чл. 129 Статута Основне школе "СТЕФАН НЕМАЊА", Београд (у даљем тексту: Школа), Школски одбор на седници одржаној дана 29.02.2024. године, доноси :

ПРАВИЛНИК

О ВАСПИТНОЈ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ "СТЕФАН НЕМАЊА "

Члан 1

Овим правилником уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

Права ученика

Члан 2

Права детета и ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и другим законима.

Установа, односно запослени у установи дужни су да обезбеде остваривање права детета и ученика, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 7. и 8. Закона;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са овим и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)-9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање установе према детету и ученику;
- 12) стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом, а за ученике који похађају наставу у установи из члана 90. став 2. овог закона - право на исхрану и

смештај у интернату, уџбенике, лектиру, школски прибор, одећу, обућу и другу опрему неопходну за похађање наставе и боравак у школи, здравствену и психолошку заштиту преко референтне установе (здравствени прегледи на које је ученик упућен од стране школе), осигурање од незгоде (инвалидитета) и насилне смрти и осигурање од ризика природне смрти, васпитни рад и друга права, у складу са прописима којима се уређује област унутрашњих послова;

13) друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник детета и ученика може да поднесе писмену пријаву директору установе у случају повреде права из става 2. овог члана или непримереног понашања запослених према детету и ученику, у складу са општим актом установе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у установи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права детета и ученика.

Директор је дужан да пријаву из ст. 3. и 4. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником детета и ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

Обавезе ученика

Члан 3

Ученик има обавезу да:

1. редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
2. поштује правила понашања, одлуке директора и органа школе;
3. ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
4. не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
5. поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
6. стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
7. чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Васпитни рад са учеником

Члан 4

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110-112 Закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад из става 1 овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава **план појачаног васпитног рада** који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељенски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу **заједничког извештаја** одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110-112 Закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима рализује се и **друштвено-корисни рад, односно хуманитарни рад** у складу са **Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања** који доноси министар.

Члан 4а

Друштвено-користан, односно хуманитаран рад (у даљем тексту: друштвено-користан рад), у смислу овог правилника, обухвата активности чијим се остваривањем развија друштвено одговорно понашање ученика.

Друштвено-користан рад, у смислу овог правилника, односи се на друштвено-користан и хуманитарни рад који школа планира годишњим планом рада у оквиру плана заштите од насиља и остварује се ради укључивања свих ученика у планирање и реализацију тог рада, као и друштвено-корисни и хуманитарни рад који се реализује у оквиру појачаног васпитног рада.

Члан 4б

Активности друштвено-корисног рада представљају следеће активности: хуманитарне акције; еколошке акције уређења школе, учioniца, других просторија, као и школског окружења; акције прикупљања материјала за рециклажу; припрема, односно уређење школског простора за одржавање школских манифестација, изложби, гостовања, спортских и других такмичења; посете установама социјалне заштите за смештај деце и омладине, домовима старих и Црвеном крсту; и друге активности које доприносе развоју емпатије, толеранције и унапређивању односа заснованих на међусобном уважавању и сарадњи.,

Активности друштвено-корисног рада спроводе се у складу са предлозима датим у **Правилнику о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања**, који доноси министар.

Члан 4в

Друштвено-користан рад се планира и реализује у оквиру појачаног васпитног рада ученика за учињену лакшу и тежу повреду обавеза ученика, као и повреда забране уређене законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, а водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

У ситуацији повреде забране или теже повреде обавеза ученика, када се израђује план појачаног васпитног рада за ученика, тим за заштиту у сарадњи са родитељима, одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

У ситуацијама лакше повреде обавеза ученика и првог нивоа вршњачког насиља када се планирају активности појачаног васпитног рада за ученика, одељенски старешина у сарадњи са родитељима одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

Родитељ је дужан да активно учествује у остваривању плана појачаног васпитног рада, као и реализацији друштвено-корисног рада.

Родитељ је одговоран ако ученик одбије да учествује у реализацији активности друштвено-корисног рада, у складу са законом.

Члан 4г

Учествовањем ученика у планирању и реализацији активности друштвено-корисног рада који се организује у школи, стварају се услови за утврђивање оцене из владања и по том основу, од другог разреда.

Члан 5

Ученик може да одговара само за повреду обавезе која је у време извршења била прописана посебним законом или општим актом школе.

Ученику може да се изрекне **васпитна мера** за лакшу повреду обавеза ученика у складу са овим Правилником, а **васпитно-дисциплинска мера** за тежу повреду обавеза ученика и за повреду забране из чл. 110-112 прописане Закона.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 6

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене Статутом Школе.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. неоправдано изостаје из школе до 25 часова;
2. ометање рада наставника и ученика у току часа (непоштовање правила понашања на часу која је поставио наставник, причање без дозволе упркос опомени наставника);
3. недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи, школском дворишту и другим наставним и ваннаставним активностима (псовање, добацивање, злонамерно етикетирање);
4. учестало изазивање нереда у просторијама школе и школском дворишту, за време трајања, пре и после наставе (гурање клупа, лупање столицама, трчање кроз ходник, лупање вратима, остављање отпадака по учионици и у клупама);
5. непоштовање одлука надлежних органа школе (наредбе и обавештења у вези радне суботе, културних и ваннаставних активности);
6. необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење поруке одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника (не показује ћачку књижицу и др. родитељу или другом законском заступнику);

7. оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;
8. оштећење или уништавање личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;
9. неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
10. нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница, зелених површина, писање по зидовима и слично);
11. раније напуштање часа и других активности у школи без претходног одобрења наставника;
12. злоупотребљавање лекарског уверења тј. оправдања;
13. небрига о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
14. ометање рада у свом или другом одељењу, за време трајања наставе, испита као и другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних и других активности;
15. долажење у школу и на друга места на којима школа организује и спроводи образовно-васпитни процес неприкладно одевен за наменске активности;
16. невођење рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми;
17. уношење и коришћење мобилног телефона, таблета, МП4 и других средства комуникације којима се ремети рад на часу;
18. задржавање у ходницима школе за време часа;
19. задржавање у школском дворишту и простору школе дуже од 15 минута након завршетка наставе и осталих слободних активности;
20. без одобрења напуштање школског простора за време трајања наставе ;
21. улажење у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
22. одбијање примене мере заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији, наставе у природи или ваннаставним активностима ван школе;
23. непридржавање правила понашања ученика у школи, на екскурзији, настави у природи или ваннаставним активностима ван школе;
24. недолажење на часове додатне и допунске наставе;
25. одбијање учешћа на школским манифестацијама и другим облицима образовно-васпитног рада у школи и ван ње;
26. преправка, преписивање од других ученика или дописивање података у документа која не потпадају под јавне исправе (контролни задаци, писмени задаци и др.);
27. извршавање повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

Члан 7

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- 1) **опомена** (усмена и писмена);
- 2) **укор одељењског старешине**;
- 3) **укор одељењског већа**, на основу изјашњавања наставника који изводе наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе.

Усмена и писмена опомена одељењског старешине може се изрећи за:

- лакше повреде обавеза,
- за лакшу повреду превиђену чланом 5 став 2 тачка 1 овог Правилника, односно **неоправдано изостајање са часова** наставе и других облика образовно-васпитног рада **до 7 часова**;
- за лакшу повреду превиђену чланом 5 став 2 тачка 1 овог Правилника **уписивање у напомену Дневника ученика због ометања рада наставника и ученика** у току часа **до 4 уписа**

Укор одељењског старешине може се изрећи за:

- лакшу повреду обавеза, односно поновљену повреду за коју је изречена писмена опомена одељењског старешине,
- за лакшу повреду превиђену чланом 5 став 2 тачка 1 овог Правилника, односно **неоправдано изостајање са часова** наставе и других облика образовно-васпитног рада, када **неоправдано изостане са 8 часова**.
- за лакшу повреду превиђену чланом 5 став 2 тачка 1 овог Правилника **уписивање у напомену Дневника ученика због ометања рада наставника и ученика** у току часа **од 5 до 10 уписа**

Укор одељењског већа може се изрећи за:

- лакшу повреду обавеза,
- лакшу повреду обавеза у случају кад је већ изречена писмена опомена или укор одељењског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика,
- за лакшу повреду предвиђену чланом 5 став 2 тачка 1 овог Правилника, односно **неоправдано изостајање са часова** наставе и других облика образовно-васпитног рада када **неоправдано изостане од 9 до највише 15 часова**.
- за лакшу повреду превиђену чланом 5 став 2 тачка 1 овог Правилника **уписивање у напомену Дневника ученика због ометања рада наставника и ученика** у току часа **преко 10 пута**

У случају повреде предвиђене чланом 5 став 2 тачка 1 овог Правилника, односно неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада, разредни старешина обавезно са 10 неоправданих изостанака обавештава телеграмом родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Члан 8

Усмена опомена се изриче пред одељенском заједницом и евидентира у евиденцији одељенског старешине.

Писмена опомена се изриче пред одељенском заједницом и евидентира у ђачкој књижици са потписом одељенског старешине и оверава печатом школе

Укор одељењског старешине – изриче се пред одељенском заједницом и уписује у ђачку књижицу

Укор одељенског већа изриче одељенско веће на предлог одељенског старешине, изречена мера се уноси у ђачку књижицу у писаној форми.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Опомену и укор одељенског старешине изриче одељенски старешина.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 9

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се

остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

Школа посебним правилником прописује употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства из става 8 тачка 7 овог члана.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

За повреде из става 2 тач. 8 и 9 овог члана је обавезна поступност у изрицању мера.

Члан 10

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

1) **укор директора;**

2) **укор наставничког већа.**

Изузетно од става 1 овог члана, за теже повреде обавеза ученика из члана 8 став 2 тач. 4 и 5 овог Правилника, ученику основне школе се може изрећи васпитно-дисциплинска мера - **премештај у другу основну школу.**

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања..

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110-112 Закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Када повреду обавезе, односно повреду забране учини малолетан ученик, школа одмах, или најкасније наредног дана од учињене повреде обавештава родитеља/другог законског заступника ученика.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се ученику у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Услов за изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере је претходно предузимање активности појачаног васпитног рада са учеником, из члана 3 овог Правилника.

Повреде забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 11

У установи су забрањене дискриминација и дискриминаторно поступање, којим се на посредан или непосредан, отворен или прикривен начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а која се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовинском стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Члан 12

У установи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Под физичким насиљем сматра се физичко кажњавање ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивање ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо-комуникационих технологија, која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Члан 13

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику и одраслом, ученика и одраслог према запосленом, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом, запосленог према родитељу односно другом законском заступнику, ученика и одраслог према другом ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Члан 14

У установи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора установе у те сврхе.

Члан 15

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену повреду забране из чл. 11-13 Правилника, односно 110-112 Закона ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора или укор наставничког већа;
- 2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, према одлуци наставничког већа, уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника ученика и уз сагласност школе у коју ученик прелази.

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 16

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110-112 Закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110-112 Закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110-112 Закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3 овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8 тач. 4 и 5 Закона, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Изузетно од става 8 овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83 став 8 тач. 4 и 5 Закона и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83 став 8 тач. 4 и 5 овог закона и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору

на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 11 овог члана.

Током удаљења ученика из става 11 овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 11 овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну, односно средњу школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Члан 17

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка садржи податке о ученику против кога треба да се покрене поступак (име и презиме ученика, одељење и разред), опис теже повреде ученика, време, место и начин извршења и доказе, датум, место и време одржавања усмене расправе.

Закључак и Позив за усмену расправу доставља се ученику, родитељу, односно другом законском заступнику, одељенском старешини, стручним сарадницима, а у складу са правилима предвиђеним Законом о општем управном поступку.

Усмену расправу ради утврђивања чињеничног стања води директор Школе.

Записник о усменој расправи води секретар Школе и он садржи: податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место, и начин извршења (на почетку расправе чита се Закључак о покретању поступка), све битне радње у току усмене расправе, податке о присутним лицима, разлог одржавања усмене расправе, изјаве, доказе који су прикупљени и прилажу уз записник, утврђену одговорност за учињену тежу повреду обавезе или забране, постојање отежавајућих или олакшавајућих околности. Саставни део записника чине писане изјаве ученика, родитеља односно другог законског заступника, других учесника у поступку као и писмени извештај-службена белешка стручних сарадника школе о ученику и самом

догађају који је окарактерисан као тежа повреда обавеза ученика односно повреда забране.

Након прикупљених свих релевантних доказа (прикупљених писмених изјава ученика и запослених, тачне евиденције неоправданих изостанака и сл.), ученик који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из чл. 110-112 Закона, даје усмену изјаву обавезно у присуству родитеља, читају се изјаве сведока, и он о тим изјавама треба да се изјасни, а ако је то неопходно и да се суочи са сведоцима.

Записник се на крају саслушања прочита присутнима, уколико имају примедбе оне се не уносе у записник и исти се након тога потписује. Странке не морају да потпишу записник уколико неће, што се уноси у записник.

Члан 18

У поступку утврђивања одговорности ученика потребно је водити рачуна о разлозима који искључују постојање повреде обавезе или повреде забране као што су: радња извршена у нужној одбрани или крајњој нужди као и о разлозима који искључују кривицу (урачунљивост, постојање принуде, постојање стварне заблуде код ученика).

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Оцењивање владања

Члан 19

Владање ученика првог разреда основног образовања и васпитања оцењује се у току и на крају првог и другог полугодишта **описном оценом** која не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од другог разреда основног образовања и васпитања оцењује се **бројчано у току и на крају првог и другог полугодишта** и утиче на општи успех.

Ученик се оцењује **најмање два пута у полугодишту** из владања.

Закључна оцена из владања ученика из става 1 овог члана јесте описна и то: примерно, врло добро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће и не утиче на општи успех ученика.

Закључна оцена из владања ученика из става 2 овог члана јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1) и улази у општи успех ученика.

Члан 20

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета.

Закључну оцену из владања доноси одељенско веће на образложени предлог одељенског старешине.

Ученик, његов родитељ има право да поднесе приговор у складу са Законом.

Школа континуирано прати, анализира, благовремено предузима мере у циљу развијања одговорног понашања ученика и свих учесника у образовно-васпитном процесу.

Члан 21

Описна оцена из владања у току и на крају године ученика првог разреда и појединачна бројчана оцена из владања у току године ученика од другог до осмог разреда утврђује се на основу критеријума датих у Правилнику о оцењивању који доноси министар.

На оцену из владања у току школске године утиче **редовност похађања наставе** од стране ученика, као и **изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере**.

Оцене дате на основу става 1 овог члана сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Ученик који **неоправдано изостаје са наставе у току школске године**, а на основу редовног праћења и обавештавања родитеља, оцењује се појединачном оценом из владања:

- 1) **врло добро (4)** када неоправдано **изостане са 8 часова**;
- 2) **добро (3)** када неоправдано **изостане са највише 15 часова**;
- 3) **задовољавајуће (2)** када неоправдано **изостане са највише 25 часова**;
- 4) **незадовољавајуће (1)** када неоправдано **изостане са 26 и више часова**

Оцена из владања дата на основу нередовног похађања наставе од стране ученика повлачи изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере у складу са овим Правилником.

Оцене дате на основу става 5 сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Члан 22

Оцена из владања у току школске године је и појединачна оцена дата на основу **изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере** и то:

- **укор одељенског старешине** – врло добро (4);
- **укор одељенског већа** – добро (3);
- **укор директора** – задовољавајуће (2);
- **укор наставничког већа** – незадовољавајуће (1).

Ученик који је оцењен на основу члана 21 овог Правилника, не оцењује се на основу овог члана уколико је разлог за изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере неоправдано изостајање ученика.

Члан 23

Закључна оцена из владања из члана 19 ст. 4 и 5 овог Правилника, утврђује се на основу описних оцена из члана и бројчаних оцена 21-23 овог Правилника.

Приликом закључивања оцене, а на основу понашања ученика у целини, има се у виду и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским документима (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, друштвено-користан рад и хуманитарне активности и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом.

Ако ученик има изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде обавеза ученика прописане општим актом установе, за теже повреде обавеза ученика и повреде забране, прописане Законом, као и уколико је основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада, њихови ефекти се узимају у обзир приликом утврђивања закључне оцене из владања.

Закључну оцену из владања, на предлог одељењског старешине, утврђује одељењско веће.

Закључна оцена из владања утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, а у складу са законом.

Закључна оцена из владања не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник.

Закључна бројчана оцена из владања, не може да буде мања од:

- 1) **примерно (5)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање **4,50**;
- 2) **врло добро (4)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од **3,50 до 4,49**;
- 3) **добро (3)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од **2,50 до 3,49**;
- 4) **задовољавајуће (2)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од **1,50 до 2,49**.
- 5) **незадовољавајуће (1)**, ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од **1,50**.

Закључна бројчана оцена на полугодишту **не узима се у обзир** приликом утврђивања аритметичке средине из става 7. овог члана, на крају другог полугодишта.

Уколико је дошло до позитивних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити већа од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Уколико је дошло до негативних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити мања од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Ако одељењско веће не прихвати образложени предлог закључне оцене одељенског старешине, нову оцену утврђује одељењско веће гласањем. Нова оцена утврђује се јавним гласањем већине присутних чланова одељенског већа.

Утврђена оцена из става 11. овог члана евидентира се у напомени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже.

Закључна оцена утврђена на одељењском већу уписује се у дневник у предвиђену рубрику.

Ученик, његов родитељ има право да поднесе приговор у складу са Законом.

Правна заштита ученика

Члан 24

Ученик, родитељ односно други законски заступник ученика, на изречену васпитно-дисциплинску меру за учињену тежу повреду обавезе или повреду забране може уложити жалбу школском одбору - у року од осам дана од дана достављања решења којим се утврђује одговорност ученика и изриче мера.

О жалби школски одбор одлучује у року од 15 дана од дана достављања жалбе и жалба одлаже извршење решења.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 25

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Материјална одговорност ученика

Члан 26

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или крајњом непажњом, у складу са Законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком, а води комисија коју формира директор и чији је члан и одељенски старешина. Комисија одређује постојање штете, висину, околности под којима је настала и ко је проузроковао.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

За штету одговара и ученик који је помагао или подстрекавао.

Висина штете утврђује се на основу књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника ученика материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика може изјавити жалбу школском одбору, у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Завршна одредба

Члан 27

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпитној, васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика бр.01/152/7 од 30.08.2018.године.

У Београду

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

дана 29.02.2024. године

Ненад Николић